

Α. ΔΟΥΜΑ (ΓΙΟΥ)

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

[Συνέχεια]

ΚΒ'

Δύο ήμέρας πρό της ἀναχωρήσεως τοῦ κυρίου Δεβώ καὶ τοῦ Γουσταύου, ὁ Ἐδμόνδος εἰχε καταληφθῆ ἐκ νέου ὑπὸ τῆς φρενίτιδος, ὃ δὲ κύριος Μυρρὲ εἶχε κάμη νέας ἀφαιμάξεις· διὸ ὁ Ἐδμόνδος ἦτο ἡδη ἀγνώριστος· ἡ δύσπνοια ὅλιγον ἤλαττοῦτο.

Αἱ δύο γυναῖκες ἡγρύπνουν πάντοτε· ἡ μία παρὰ τὸ προσκεφάλαιον, ἡ ἄλλη παρὰ τὴν κεφαλὴν τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς· ὃ δὲ μᾶλλον τῶν τριῶν πάσχων δὲν ἦτο ὁ Ἐδμόνδος, ἐπειδὴ δὲν ἦσθαντο πλέον.

Τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης, ἡμίκλειστα, ἐφύλαττον ἐν τῇ σκιᾷ τὸν ὑπνον τοῦ ἐπιθανάτου. Ἐν τούτοις ἀκτίς τῆς κεκαλυμμένης λυχνίας διώλισθαινεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐφωτίζε τὴν ἀμαυρὸν ὥχρότητα χειρὸς ἀδυνάτου καὶ ἰσχνῆς.

Ἡ Ἀντωνίνα καὶ ἡ κυρία Δεπερέ, αἰτίνες, ἰδούσαι τὸν νεανίναν ἀναλαμβάνοντα τὰς αἰσθήσεις, ἐπίστευσαν ἐπὶ στιγμὴν εἰς τὴν θεραπείαν, εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ νέων φόβων, βλέπουσαι αὐτὸν ἐπαναπίπτοντα εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν τῆς ἀδυναμίας, τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς φρενίτιδος.

Παρὰ τὴν κλίνην τῶν θυησάντων οἱ ἀγαπῶντες αὐτοὺς βλέπουσιν ἐπαναφαινομένας ἀπάσσας τὰς ἀναμνήσεις, τὰς συνδεομένας πρὸς τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἐκεῖνος, δην μέλλουσι νάπολέσωσιν, ἢτον εὔτυχής, ἴσχυρὸς καὶ μειδίων. Τὸ παρελθόν ἐπανέρχεται, ἐπανάφερον τὰς χρηματοσύνους αὐτοῦ ὕδρας καὶ ρίπτων αὐτὰς τυχαίως ἐπὶ τοῦ θλιβεροῦ παρόντος, ὡς παθίον, ὅπερ θὰ ἔτινασσεν ἐπὶ τοῦ τάφου τὸ πλήρες ἀνθέων ἔνδυμα του. Αἱ ἀναμνήσεις αὐταὶ εἶναι ἔτι δρυμύτεραι, ὅταν ἀφυπνίζωνται ἐν τῇ καρδίᾳ μητρός, διότι δι' αὐτὴν τὸ παρελθόν δὲν ἔχει ὅρια. Οὐδεμία τῶν φάσεων τῆς ὑπέρξεως τοῦ τέκνου της εἶναι ἀγνώστος αὐτῇ, τὸ δ' ὄνομα αὐτοῦ ὑπενθυμίζει ἀλλὰ ὄνοματα συχνότατα ἔχαλειφθέντα πρὸ τοῦ ἰδιοκοῦ του. Βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας της, ἀναπλέει τὸ βεῦμα τῆς ζωῆς αὐτῆς καὶ καθηταὶ ἐπὶ στιγμὴν ὑπὸ τὰς δροσερὰς ἔτι σκιὰς τῆς νεότητος, τῶν ὄνειροπολήσεων καὶ τοῦ ἔρωτος. Ὁ Θεός ἐπιτρέπει ἵνα ἐπὶ τινας στιγμάς, ἔλλειψει τοῦ ὑπνου μὴ ἔρχομένου, δύνκται αὐτὴ νάναπαύηται ἐν τῇ ἀναμνήσει τῶν εὐδαιμόνων ἡμερῶν. Ὑποφέρει ἐκ τούτου κατόπιν μᾶλλον, καὶ ἡ ὄδυνη οὐδόλως ζημιοῦται ἐκ τῆς ἀνακωχῆς ταύτης.

Οὔτως εἰς τὸν θόρυβον τῆς δυσκόλου ταύτης ἀναπνοῆς, ἥτις μόνη ὑπεμίνησκεν αὐτῇ ὅτι τὸ τέκνον της δὲν ἔτο ἀκόμη νεκρόν, ἡ κυρία Δεπερέ ἔβλεπε διερχομένην πρὸ αὐτῆς τὴν παιδικὴν σκιὰν

τοῦ Ἐδμόνδου, ζωογονούμενην ὑπὸ τῶν λήσης, Θεέ μου, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς πρώτων μειδιαμάτων αὐτοῦ, μειδιῶντος εἰς τὰ πρῶτα αὐτοῦ παγγεῖδες. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ πᾶν περὶ αὐτὴν ἦτο χαρὰ καὶ γοντεία. Ἡτο νέα, καὶ, ἐν δὲν ἡγάπη μετὰ τῆς παραφορῆς τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ πάθους, ἡγάπη μετὰ τῆς σκέψεως τῆς καρδίας καὶ τοῦ λογικοῦ τῆς ψυχῆς. Ὁ Θεός ἐπεμπει αὐτῇ τέκνον συγκεντροῦν ἐφ' ἐαυτοῦ μόνον πάντας τοὺς ἔρωτας, οὓς αὐτὴ εἶχεν ἀπολέση, καὶ πάντας ἐκείνους, οὓς ἐν τῇ ἡλικίᾳ της ἡδύνατο νὰ ἔχῃ. Ἀνεμιμνήσκετο τῶν τρόμων αὐτῆς ἐπὶ ταῖς ἐλαχίσταις ἀδιαθεσίαις τοῦ ἀσθενεῖας πλάσματος, τῆς χαρᾶς αὐτῆς, βλεπούσης αὐτὸν αὐξανόμενον, τῆς εὔγνωμοσύνης αὐτῆς πρὸς τὸν Θεόν, βλεπούσης, ὡς τὰ δροσερὰ ἄνθη, τὴν ψυχὴν καὶ τὴν νοημοσύνην τοῦ Ἐδμόνδου διανογμένας εἰς τὰς ἀκτίνας τῆς ζωῆς. Ὁ σύζυγός της εἶχεν ἀποθάνητο τότε αὐτὴ ἀφιέρωσε τὸ πᾶν, ἔρωτα, εὔτυχίαν, ἐπίδικα, τὴν ὑπαρξίαν αὐτὴν εἰς τὸ ἐναπομεῖναν αὐτῇ τέκνον, καὶ ἴδου ὅτι μετὰ εἴκοσι τεσσάρων ἔτῶν φροντίδας καὶ φόρους, γεννηθέντας καὶ ἐκλιπόντας, ἴδου ὅτι, ἀφοῦ ἐσχημάτισεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς μίκην τῶν ἔξεων ἐκείνων, αἵτινες τὴν θραύσουσιν ἐγκαταλείπουσαι αὐτήν, ἡγρύπνει ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν θεραπείαν, εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ νέων φόβων, βλέπουσαι αὐτὸν ἐπαναπίπτοντα εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν τῆς ἀδυναμίας, τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς φρενίτιδος.

Μόναι αἱ μητέρες δύνκνται νὰ κατανοήσωσι τὸ μαρτύριον τοῦτο· ἐὰν δὲ ὅτι γράφομεν θάνεγνωσκετο μόνον ὑπὸ μητέρων, θὰ ἡρκούμεθα γράφοντες· «Ο Ἐδμόνδος ἀπέθνησκε, καὶ ἡ μήτηρ του ἡγρύπνει παρὰ τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην του.»

Δὲν ἔχει οὔτω, μητέρες, αἵτινες μὲ ἀναγιγνώσκετε, ὅτι, ἐὰν εὐρίσκετε εἰς τὴν θέσιν τῆς κυρίας Δεπερέ, θὰ ἐλέγετε ἀκούσιως ὑμῶν ὅτι, ἔλεγεν αὐτὴ ἀκούσιως της:

«Θεέ μου, διαφύλαξον τὸ τέκνον μου! Δὲν ζητῶ, δὲν τολμῶ νὰ ζητήσω παρὰ σοῦ τὴν ὑγείαν του, ἀλλ' ἂς ζηση, ἀς με βλέπη, ἀς δύνκνται νὰ τὸ βλέπω ἀκόμη, ἀς μὴ ἀκούσω ἐκλείπουσαν τὴν ἀναπνοὴν ταύτην, ἐκ τῆς ὄποιας κρέμαται· ἡ ζωὴ μου, ἀς μὴ ἴδω τὸν ιερέα εἰσερχόμενον ἐδῶ, ἀς μὴ ἀκούσω παρὰ τὴν κλίνην τοῦ τέκνου μου, τῶν σπλαγχνῶν μου, τὴν νεκρώσιμον εὐχήν... ἀς μὴ ἴδω κατακλινόμενον ἐν στενῷ καὶ ψυχρῷ φερέτρῳ τὸ σῶμα τοῦτο, τὸ γενόμενον ἐκ τοῦ αἰματός μου, τὸ πρόσωπον τοῦτο, ὅπερ μοὶ προσμειδίας καὶ μοὶ ἔλεγε: «μητέρ μου» τὰς χειρας ταύτας, τὰς ὄποιας δύναμις νὰ θλιβῶ ἀκόμη!... ἀς μὴ ἀκούσω ῥιπτόμενον ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὑγρὸν χῶμα τοῦ κοιμητηρίου!... ἀς μὴ ἴδω κλείμενον καὶ ἀρπαζόμενον ἀπὸ τῶν βλεμμάτων μου τὸ ὄν, ὅπερ ἡσθανθῆν ἡμέραν τινὰ κινούμενον ἐν τῇ γαστρὶ μου!... Πᾶν ὅτι θε-

έχαν δέν έμελλον νάκουσω τους λόγους, τους όποιους μοι ἔλεγεν ἀλλοτε, καὶ τῶν όποιών ἡ φλέγουσα ἀνάμνησις μὲ παρακολούθει μέχρι τῆς κλίνης ταύτης τοῦ θανάτου, ἐχαν ἔπρεπε νάπαρνηθε τὰς τέρψεις, τὰς όποιας ἀπὸ ἔξι μηνῶν μοι προσφέρει ὁ ἔρως του, ὥπως ζήσῃ, ἐχαν ἡ θεραπεία ἔμελλε νά τον καταστήσῃ σῶμα ἔμψυχούμενον μόνον διὰ τῆς ἔξωτερικῆς ζωῆς, θὰ προετίμων νά σοι τον ἀποδώσω, θεέ μου· διότι ὁ μερικὸς οὐτος θανάτος θὰ ἦτο χείρων τοῦ ὄλικοῦ θανάτου. Νὰ ζῷ πλησίον του, χωρὶς νά δύναμαι νά τῷ λέγω πόσον τὸν ἀγαπῶ, ἐκ φόβου μὴ τὸν φονεύσω· νά ζῷμεν ἐν τῇ ἡλικίᾳ μας, χωρὶς νά δυνάμεθα νά παραδίδωμεθα εἰς τὰς διαχύσεις τῶν δύο ψυχῶν μας· νὰ ἔχω πρὸ τῶν ὄμμάτων μου τὸ θέαμα τοῦ ζῶντος θανάτου του· νάνταλλάξω ἀποτόμως τὸν φλογερὸν καὶ νεαρὸν ἔρωτό μου μὲ ἀνησυχίαν δειλὴν καὶ ἐπιφυλακτικήν, νάπωθήσω μακρὸν ἐμοῦ τὸ κύπελλον, δησού μόλις ἐναπέθεστα τὰ χεῖλη καὶ νά ἐνταφιασθῶ ζῶσα εἰς βίον νεκρὸν ἥδη, τὸ αἰσθάνομαι. Θεέ μου, θὰ προετίμων χήρως νά καλυφθῶ διὰ τοῦ πένθους ἀπὸ τῆς αὔριον...»

Καθὼς βλέπετε, οἱ δύο οὗτοι ἔρωτες, οἵτινες ἐφήπτοντο δι' ἑνὸς σημείου, κατὰ πολὺ ἐν τούτοις διέφερον ἀλλήλων, καί περ ἔχοντες ἀμφότεροι τὸ ἔγωιστικὸν ἐκεῖνο μέρος, διέπεινται τὸ χαρακτηριστικὸν ὅλων τῶν εἰλικρινῶν ἔρωτων.

Τοῦτο δὲ διότι ἐάν εἴναι λίαν δύσκολον εἰς μητέρα νά μὴ ἀναπολῇ τὰς γλυκείας ἥδονάς, ἀς παρέσγεν αὐτῇ τὸ τέκνον της, εἴναι ἐπίσης δύσκολον εἰς νεκρὸν γυναικαν ἀγαπῶσαν, ἐμπαθῶς μάλιστα, νυμφευθεῖσαν πρὸ ἔξι μηνῶν τὸν ἀνδρα, δι' ἀγχοπῆς παραδεδομένην ἀκόμην ὀλόκληρον εἰς τὰς γονητείας τῶν πρώτων ἔρωτικῶν ἀποκαλύψεων, νὰ μὴ ἀναπολῇ τὰς μυστηριώδεις ὕρας, καθ' ἃς ἐλησμονοῦντο ὁ εἰς διὰ τὸν ἀλλον, καὶ καθ' ἃς αἱ φυσικαὶ διαχύσεις συμπληροῦσι τὰς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς.

Καθὼς εἶδομεν ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὃν εἶχε λαθη ἀμέσως, νὰ νυμφευθῇ τὸν Ἐδμόνδον, ἡ Ἀντωνίνα ἦτο ἐκ τῶν δραστηρίων ἑκείνων καὶ ἀποφασιστικῶν χαρακτήρων, ἐκ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ζωηρῶν ἑκείνων φύσεων, αἵτινες δὲν ἐννοοῦσι τὰ ἡμίμετρα. Οἱ Ἐδμόνδοις ἐφίμθη κατὰ κεφαλῆς εἰς τὸν ἔρωτα τούτον, ως δύτης θέλων νὰ περισυλλέξῃ μαργαρίτην καὶ ῥιπτόμενος εἰς τὴν θάλασσαν, χωρὶς νὰ γινώσκῃ ἐάν δὲν θὰ ἐκλίπῃ αὐτὸν. ἡ πνοὴ εἰς τὸ ἡμίσυ τοῦ δρόμου καὶ ἐάν θὰ ἐπινέθη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ζῶν ἡ νεκρός.

Οἱ Ἐδμόνδοις λοιπόν εἶχεν ἀγχοπῆση τὴν Ἀντωνίναν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως, δι' ὅλων τῶν φαντασιοπληγῶν, δι' ὅλων τῶν δυνάμεων νέου εἰκοσιτριετοῦς, ἡ δὲ νεαρὰ γυνὴ δὲν ἥδυνετο νάποφασίσῃ νὰ βλέπῃ ἐν αὐτῇ ἀλλον ἀνδρα, ἡ ἐκεῖνον δι' ἐγνώριζε καὶ τούστον, ὅποιος ἐφάνη ἐκ πρώτης ἀρχῆς.

Ίδου διατί ὁ ἔρως αὐτῆς δὲν συνήνει

εἰς τὴν αὐτὴν θυσίαν, εἰς ἣν ὁ τῆς κυρίας Δεπερέ.

Ἡ Ἀντωνίνα, ἀντὶ νὰ διατελῇ νευματικούς μέχρι τῆς κλίνης ταύτης τοῦ θανάτου, ἐχαν ἔπρεπε νάπαρνηθε τὰς τέρψεις, τὰς όποιας ἀπὸ ἔξι μηνῶν μοι προσφέρει ὁ ἔρως του, ὥπως ζήσῃ, ἐάν ἡ θεραπεία ἔμελλε νά τον καταστήσῃ σῶμα ἔμψυχούμενον μόνον διὰ τῆς ἔξωτερικῆς ζωῆς, θὰ προετίμων νά σοι τον ἀποδώσω, θεέ μου· διότι ὁ μερικὸς οὐτος θανάτος θὰ ἦτο χείρων τοῦ ὄλικοῦ θανάτου. Νὰ ζῷ πλησίον του, χωρὶς νά δύναμαι νά τῷ λέγω πόσον τὸν ἀγαπῶ, ἐκ φόβου μὴ τὸν φονεύσω· νά ζῷμεν ἐν τῇ ἡλικίᾳ μας, χωρὶς νά δυνάμεθα νά παραδίδωμεθα εἰς τὰς διαχύσεις τῶν δύο ψυχῶν μας· νὰ ἔχω πρὸ τῶν ὄμμάτων μου τὸ θέαμα τοῦ ζῶντος θανάτου του· νάνταλλάξω ἀποτόμως τὸν φλογερὸν καὶ νεαρὸν ἔρωτό μου μὲ ἀνησυχίαν δειλὴν καὶ ἐπιφυλακτικήν, νάπωθήσω μακρὸν ἐμοῦ τὸ κύπελλον, δησού μόλις ἐναπέθεστα τὰ χεῖλη καὶ νά ἐνταφιασθῶ ζῶσα εἰς βίον νεκρὸν ἥδη, τὸ αἰσθάνομαι. Θεέ μου, θὰ προετίμων χήρως νά καλυφθῶ διὰ τοῦ πένθους ἀπὸ τῆς αὔριον...»

Ἐάν ὁ Θεός ἤκουε τῶν δεήσεων τούτων, καὶ ἤκουεν αὐτῶν, διότι ἀκούει πάντων, θάνεγνώριζεν ἐν αὐταῖς, ἐκφραζομέναις δι' ἀπάστης τῆς εἰλικρινείας αὐτῶν, τὰς δύο φύσεις, ἀς παρέσχε τῇ γυναικι.

Ως εἶπομεν ἥδη, ὁ κύριος Δεβὼν καὶ ὁ Γουσταύος εἶχον φθάση εἰς Νίκαιαν· ἀλλ' ἡ κυρία Δεπερέ, ὁ υἱός της καὶ ἡ Ἀντωνίνα δὲν κατέκουν ἐν αὐτῇ τῇ Νίκαιᾳ, ὡς ἐνθυμούνται οἱ ἡμέτεροι ἀναγγωνίσται, τὸ μέρος δὲ ὅπου διέμενον δὲν εἶχεν, οὕτως εἶπεν, ὄνομα ἥτο καὶ δὲν ἦτο ἡ πόλις· Πολλαὶ οἰκίαι ἦσαν ὡκοδομημέναι κατὰ διαφόρους ἀποστάσεις, καὶ οἱ δύο ἡμέτεροι οἱ δύο πόροι ήγγνόουν εἰς ποίαν νάπευθυνσιν.

Ο κύριος Δεβὼν λοιπὸν παρετήρει δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἀναζητῶν σημεῖόν τι δυνάμενον νά τῷ παράσχῃ μέσον νάναγνωρίσῃ ὅτι ἔχεται, ὅτε εἶδε τρία πρόσωπα περιδιαβάζοντα, νεάνιδα, γέροντά τινα κύοιον καὶ γραίον κυρίχιν, φέρουσαν σκύποδην κλειόμενον ὑπὸ τὸν δεξιὸν αὐτῆς βροχίονα καὶ κρατοῦσαν βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ.

Δύο μεγάλοι κύνες θηρευτικοὶ ἔτρεχον πρὸ τῶν περιπατητῶν. Ο κύριος Δεβὼν διέταξε τὴν ἀμάξην νά σταθῇ. κατῆλθεν ἐξ αὐτῆς καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν γηραιόν κύριον, τῷ εἶπε:

— Θά ἥδυνασθε, κύριε, νά μοι δείξητε τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Δεπερέ, ἐάν την γνωρίζετε βέβαια;

— Πηγάδιονεν ἀκριβῶς νά ζητήσωμεν εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ πρὸς δόν ὁ κύριος Δεβὼν ἀπηνθύνετο. Εἶμεθα γείτονές του, ἀφ' ὅτου δὲ ὁ δυστυχὸς αὐτὸς νέος ἥδηνησεν, ἐρχόμεθα καθ' ἐκάστην νὰ μχθάωμεν πῶς ἔχει. Δὲν ἐτολμήσαμεν νὰ ζητήσωμεν νά μας δεχθῶσιν. Εάν δῆτε τὴν μητέρα καὶ τὴν σύζυγόν του, κύριε, εὐχαρεστήθητε νὰ ἐκφράσητε αὐταῖς τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, διέπεινται τὰς δυνάμεις τοῦ περιπατητοῦ, τῷ θέλετε νὰ εἴπητε;

Κατὰ τὸ διάστημα τούτο διατάσθησεν εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ πρὸς δόν ὁ κύριος Δεβὼν καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς αὐτῆς εἰδήσεως καὶ εἴχε πλησιάση τὸν κύριον Δεβὼν καὶ τὸν δρόμον τῶν τριῶν προσώπων, πρὸς τὰ ὄποια ἐλάσσει.

— Ίδου η οἰκία τοῦ κυρίου Δεπερέ, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρων κύριος, ἐκτείνων τὴν χειρά καὶ δεικνύων τὸν οἰκίσκον μὲ τὰ πράσινα παραθυρόφυλλα· ίδου η ἴδική μου, προσέθηκε, στρεφόμενος καὶ δεικνύων ἔτεραν οἰκίαν εἰς ἐκατοντάδος βημάτων ἀπόστασιν. Ονομάζομαι ταγματάρχης Δεμορτῶν καὶ ζῷ μετὰ τῆς σύζυγου καὶ τῆς θυγατρός μου· ἐάν δυνάμεθα νὰ χρησιμεύσωμεν κατά τι εἰς τὰς κυρίας Δε-

περέ, εἶπετε αὐταῖς, σᾶς παρακαλῶ, κύριε, ὅτι εἰμεθα δλως εἰς τὴν διάθεσίν των.

Ἡ κυρία Δεμορτῶν καὶ ἡ θυγάτηρ ἐπεδοκίμασαν διὰ νεύματος τοὺς λόγους τοῦ ταγματάρχου.

— Οὕτω λοιπὸν ὁ κύριος Δεπερέ ζῇ ἀκόμη; ἡρώτησεν ὁ ιατρός, ἀφοῦ ηγαρίστησεν αὐτούς.

— Προχθὲς μάλιστα ἦτο κακλίτερα, ἀπεκρίθη ὁ κύριος Δεμορτῶν.

— Εὐχαριστῶ, κύριε, εὐχαριστῶ· εἰμι ὁ πατήρ τῆς νέας κυρίας Δεπερέ, εἰμι οἱ ιατρός, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ ἐπιτρέψκετε νὰ τεθῶ εἰς τὴν διάθεσίν σας, ἐάν ποτε κατακακην τύχην ἥσθετε οὐεῖς ἡκανεῖς ἐκ τῆς οἰκογενείας σας.

Ο ταγματάρχης καὶ ὁ κύριος Δεβὼν ἐχαρίτησαν ἀλλήλους εὐμενῶς, ὁ δὲ τελευταῖς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γουσταύου, διηηθύνθη πρὸς τὴν οἰκίαν, ἣν τείχης δείξη.

Ο ταγματάρχης, ἡ σύζυγός του καὶ ἡ θυγάτηρ του ἔξηκολούθησαν τὸν περίπατό των.

Η Ἀντωνίνα βλέπουσα τὸν πατέρα της εἰςερχόμενον, ἐρρίφη εἰς τὸν τράχηλόν του, ἡ κυρία Δεπερέ ἥσπασθη τὰς χειράς αὐτοῦ, ἐναγκαλιζομένη δὲ τὸν Δωμάν, ως ἵδιον αὐτῆς νιόν, τῷ εἶπε μόνον τὰς λέξεις ταύτας: «Πτωχέ μου Γουσταύ!...» Ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐν τῷ τόνῳ, ὃν εἶχε δώση εἰς τὰς λέξεις ταύτας, πάνοτι, τοι εἶχεν ὑποφέρη ἀπὸ ὄκτω ἡμερῶν καὶ πάνοτι, τοι εἶχεν ἐφοβεῖτο ἀκόμη.

Ο ιατρός, πλησιάσας τὴν κλίνην τοῦ Εδμόνδου, ἔλαβε τὴν χειρά του.

Ο Εδμόνδος δὲν ἔκινηθη· Ο καταφλέγων αὐτὸν πυρετὸς τὸν καθίσταται ἀναίσθητον.

— Ηλθεν ὁ Μυρρέ; ἡρώτησεν ὁ ιατρός τὴν θυγατέρα του.

— Ναί, πάτερ μου.

— Τί ἔκαμε;

— Αφρικανάζεις.

— Καθ' ἐκάστην;

— Καθ' ἐκάστην.

— Καλά.

Ο Γουσταύος καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Εδμόνδου ἤκουουν πνευστιῶντες τὰς ἐλαχίστας λέξεις τοῦ ιατροῦ.

Οὕτως ἀπεκάλυψε τὸ σῶμα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐκόλλησε τὸ οὖς ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— Ισως ὁ Θεός ἀποστέλλει τὴν ἀσθενεῖαν ταύτην, εἶπεν ἀνεγειρόμενος καὶ σκεπαζών τὸν ἀσθενῆ.

— Τι θέλετε νὰ εἴπητε; ἀνέκοκκαν αἱ δύο γυναῖκες.

— Θέλω νὰ εἴπω, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Δεβὼν, ὅτι, ἐάν τον σώσω ἀπὸ τὴν περιπνευμονίαν αὐτήν, θὰ θεραπευθῇ ἐντελῶς ἐκ τῆς νόσου, τὴν ὄποιαν ἐφοδούμεθα. Οὐδὲν ἐν αὐτῷ ἀνθίσταται πλέον κατὰ τῶν μέσων, τὰ ὄποια μέλλω νὰ μετατρεπθῶ, καὶ δύναμαι νὰ ἐνεργήσω ἀνετώρεον ἐπὶ ἀσθενοῦς κλινήρους ἢ ἐπὶ πάνοντος καὶ πίνοντος καὶ παρὰ τῷ ὄποιῳ τῷ ἐλάχιστον γεγονός δύ-

ναται νὰ καταστρέψῃ ὅλας τὰς προσπαθείας μου.

— Δοιπόν; ἡρώτησαν αἱ δύο γυναῖκες.

— Δοιπόν, ὑπέλαβεν ὁ κύριος Δεΐβω, τὰ πάντα μὲ φέρουν εἰς τὸ νὰ πιστεύσω ὅτι ἡ ἀσθένεια αὐτὴ εἶναι εὐτύχημα, τὸ ἐπαναλαμβάνω.

Ἡ κυρία Δεΐπερὲ καὶ ἡ Ἀντωνίνα ἐριφθησαν γελῶσαι καὶ κλαίονται συγχρόνως εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων.

Ἡ θεραπεία τοῦ Ἐδμόνδου ἦτο τὸ ἐνωτικὸν σημεῖον τῶν δύω φίλτρων αὐτῶν.

Ὑπῆρχε σχεδὸν ἔօρτὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

— Πόσος καιρός σοι χρειάζεται, πάτερ μου; ἡρώτησεν ἡ Ἀντωνίνα τὸν ιατρόν.

— Οὐαὶ Ἐδμόνδος δυνατὸν νὰ σωθῇ, πλὴν οὐχὶ νὰ θεραπευθῇ, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, μόνον ἡ ἀνάρρωσίς του θὰ εἶναι μακρά, διότι κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν ταύτην θὰ προσπαθήσω νὰ ἐξολοθρεύσω τὴν νόσον καθ' ὀλοκληρώσαν. Δυνατὸν νὰ διακέσηρ πέντε ἡ ἔξι μῆνας, οὓς θὰ διέλθω μεν ἐδῶ.

— Δοιπόν δὲν θὰ μας ἐγκαταλίπηται;

— Τὸ ἔρωτᾶς! Τὴν εὔτυχίαν σου πρὸ πάντων, η δὲ εὔτυχία σου εὑρίσκεται ἐν τῇ ὑγείᾳ τοῦ συζύγου σου, δὲν ἔχει οὕτω;

— Καὶ εἰς τὴν ἰδικήν σου, πατέρα μου.

— Αγαπητόν μου τέκνον! εἰπεν ὁ κύριος Δεΐβω, ἀσπαζόμενος τὴν Ἀντωνίναν. Τώρα δὲν θέλω πλέον, καὶ συλλογίσου διὰ τὸ ιατρός, τούτεστιν ὁ κύριος ὄμιλετ, δὲν θέλω πλέον δάκρυα ἐδῶ μέσα.

Μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας^ο ἡ οἰκία εἶχε τρώντι ὅψιν ἀλλοίαν.

Ἡ Ἀντωνίνα ἐκάθητο παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Ἐδμόνδου, δύστις μόλις ἡδύνατο νὰ ὄμιλῃ, ἀλλ' ὅστις τὴν παρετήρει διόλης αὐτοῦ τῆς ψυχῆς καὶ ἐκράτει τὴν χειρακούση.

— Εκλαυσεις πολὺ ἀπὸ τριῶν ἑβδομάδων, τῇ ἔλεγε διὰ φωνῆς ἐξησθενημένης, πτωχέ μου ἀγγελε, πόσον θὰ ὑπέφερες! Πόσον φρικῶδες πρᾶγμα εἶναι ἡ ἀσθένεια, ἡ ὅποια σὲ ἐμποδίζει νὰ βλέπης σούς ἀγαπᾶς! Σὲ ἡσθανόμην ἐδῶ, διότι μία τῶν ἴνῶν τῆς καρδίας μου εἶναι συνδεδεμένη μετὰ σοῦ, καὶ δὲν ἡδύναμην νὰ σὲ βλέπω, καὶ δὲν ἡδύναμην νὰ σοι ὄμιλω, ἡ δὲ φρεντὶς ἐκάλυπτεν ὅτι ηθελον νὰ σοι εἴπω.

— Ταλαίπωρέ μου φίλε!

— Ω! ἐννέα ἑπτανέλθω εἰς τὴν ζωὴν, Ἀντωνίνα μου, θέλω νὰ εἰσαι ἡ εὐδαιμονεστάτη τῶν γυναικῶν τοῦ κόσμου, δύποτε εἶσαι καὶ ἡ μαστίλον ἀγαπωμένη. Ποῦ εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἡ καλή μου μήτηρ; ἡξεύρεις ὅτι σχεδὸν τὴν λησμονῶ διὰ σέ; Σὲ ἀγαπῶ τόσον, ὥστε ὁ ἔρως μου ἀναφράνεται πρὸ τῆς ζωῆς μου.

— Η μήτηρ σου εἶναι εἰς τὴν αἰθουσαν ἡξεύρεις ὅτι ἀγαπᾶς νὰ με εὑρίσκῃς ἐδῶ, ὅταν ἔξυπνᾶς· τώρα δέ, ὅτε σὲ βλέπεις ἐκτὸς κινδύνου, λέγει καθ' ἐκυτήν: «Δέν ἔχει πλέον ἀνάγκην ἐμοῦ» καὶ κάμνει πᾶν ὅτι σκέπτεται ὅτι δύναται νὰ σε καταστήσῃ εὐτύχη.

— Ὑπαγε νὰ τὴν καλέσῃς, εἰπεν ὁ Ἐδμόνδος, οὐτίνος οἱ ὄφθαλμοι ὑγράνοντο ἐπὶ τῇ ἀναμυνήσει τῆς ἀγίας ἀφοσίωσεως τῆς μητρός του. Θέλω νὰ τὴν ἐπιπλήξω, διότι δὲν περιέμενε τὴν ἔξεγερσίν μου. Αὐτὸ διὰ την εὐχαριστήσῃ. Δέν την ζηλεύεις;

— Ἀλλὰ πιστεύω, ὅτι ἐκείνη ζηλεύει ἐμὲ ὀλίγον.

— Τί θέλεις; ἐκείνη μοι δίδει τὴν καρδίαν τῆς ὀλόκληρην, καὶ δὲν δύναται νὰ πορφαρίσῃ νὰ διαμοιρασθῇ τὴν ἰδικήν μου. Εάν σε ἔχων, Ἀντωνίνα, θὰ ἐφευρεύην· ἀλλ' ἔξιν ἔχων τὴν μητέρα μου, πιστεύω ὅτι θέπεύνησκον ἐκ θλίψεως. Ὑπαγε νὰ την ζητήσῃς γρήγορα.

Ἡ Ἀντωνίνα ἀπέθηκε φίλημα ἐπὶ τοῦ

ἀπυρέτου μετώπου τοῦ συζύγου της καὶ μετέβη εἰς τὴν αἰθουσαν.

— Αφονος δέησις ἐξῆλθε τοῦ στόματος τοῦ ἀσθενοῦς. Διὰ τῆς δεήσεως ταύτης ἐζήτει παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῶν δύο ἀγγέλων, οὓς ἔθετε πλησίον του, τὴν ὑγείαν καὶ τὴν εὔτυχίαν, ἀς ἀμρότεραι είχον ζητήσει παρ' αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ προσφιλοῦς των ἀσθενοῦς.

[Ἐπεται συνέχεια]. ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

RENÉ SOSTA

H E Y A

[Συνέχεια]

Ἡτο οὕτως ἐξαισίως ώραίκ, περικεκαλυμμένη ἐν τῇ ἐκ λευκῶν τριγχάπτων ἀσθητί της, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὅποιας προέκυπτε τὸ χαριεν αὐτῆς πρόσωπον ζωηρὸν καὶ ἀκτινοβόλον.

Ἡ μακρὰ αὐτῆς χρυσῆ κόμη ἐπιπτε πυκνὴ ἐπὶ τῶν ἀλαβαστρίνων ὄμβων της, ἀποκεκαλυμμένων ὄντων ὡς ἐκ τοῦ κινήματος, ὅπερ εἶχε ποιήση ἀνεγειρομένη. Οἱ μικροφυες αὐτῆς πόδες, ἔτοιμοι νὰ τεθῶσιν ἐπὶ τοῦ τάπητος τοῦ κοιτῶνος, ἐζήροχοντο τῶν ἐκ μετάξης ἐπικαλυμμάτων καὶ ἐκινοῦντο ἐν πυρετώδει κινήσει.

— Αμα τῆς Εὔκας σιγητάστης, ὁ κύριος Εβανς παρετήρησε τὸν Γεώργιον, ἵνα ἀναγνώσῃ ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του τὴν ἀπάντησιν, ἢν πρειλε νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἑρώτησιν τῆς θυγατρός του.

— Ηδη ὁ νεανίας ἔλαβε τὸν λόγον.

— Προσφιλής μοι, Εὔκα, εἰπεν, ἡ στιγμὴ δὲν εἶναι κατάλληλος ἵνα ὄμιλωμεν περὶ τοῦ γάμου μας· εἰσθε ἀσθενής καὶ λίσαν ἀδύνατος, διεξοδικωτέρος δὲ συνδιάλεξις θὰ ἡδύνατο νὰ προενήσῃ ήμιν μεγάλην βλάβην. Εὐχαριστώ τὸν κύριον Εβανς ἐπὶ τῇ καλῇ ὑποδοχῇ του καὶ παρακαλῶ αὐτὸν ἵνα εὐχερεστούμενος μοι ἐπιτρέψῃ, ὅπως ἔλθω ὅσον οὕπω νὰ σὲ ἐπανίδω. Θεραπεύθητε ταχέως· τούτο ἐπὶ τοῦ πυρόντος εἶναι τὸ ούσιωδες. Θέλομεν ἐπικνέεις ἀλλήλους· εἶμαι ἀληθῶς εὐδαίμων... πεποιθατε δὲ ἐφ' ὅλην τὴν ἀφοσίωσίν μου.

— Καὶ τείνων τὴν χειρά πρὸς τὴν Εὔκαν τῇ μετέδωκεν ἔλαφρόν τι πρὸς τὰ ὄπιστα κίνημα, ὅπερ ἐπανέθηκεν αὐτὴν ἐπὶ τῶν προσκεφλακίων της.

— Ναί, ἔχετε δίκαιοι, εἰπεν, εἴμαι λίσαν ἀσθενής... καὶ θέλω νὰ κατασταθῶ ισχυροτέρος... τὸ θέλω... διὰ νὰ σᾶς ἐπινίδω!.. Μετ' ὀλίγον!.. μετ' ὀλίγον!.. θέλομεν συνδιαλεγθῇ διεξοδικώτερον!..

— Καὶ γκλήνιος, προσέεια καὶ μειδιῶσα ἔκλεισε τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ ἀπεκοιμήθη. — Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, εἰπεν ὁ γέρων χαμηλοφώνως σφίγγων εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Γεώργιον· σᾶς εὐχαριστῶ ἐπὶ τῇ ὅποια τηρούσατε χαρᾶ... Εἰχεν ὅλον τὸ λογικόν της ὁμιλοῦσα πρὸς ὑμᾶς, εἶναι ἀληθές; ⁷Α! ἐὰν ἡ τύχη ἐπειδὴ σᾶς επανεῖδε διεσκέδαζε τὴν παραφρούσυνην της! Εὖν ἐγειρόμενος τοῦ ὄπουν ἐπανεύρισκον τὸ τέκνον μου ὑγιές!.. Ολόκληρος ἡ περιουσία μου δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ πρὸς πληρωμὴν τῆς ἐξόχου θεραπείας σας!..

— Λησμονεῖτε, κύριε, Εβανς, ὅτι εἴμαι ο Γουλιέλμος καὶ οὐχὶ ὁ δόκτωρ Γεώργιος Σερβίλ, ἐὰν δὲ ἡ παρουσία μου εἴχε τὴν ὑπερτάτην ταύτην δύναμιν νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν θυγατέρα σας τὸ ἀπολεσθὲν λογικόν της, θὰ εὔρισκον τὴν ἀμοιβήν μου ἐν τῇ εὐφροσύνῃ ὅτι κατέστησα εὐτυχεῖς. ⁸Αλλώς τε δὲ ἂς μὴ προλαμβάνωμεν τὰ συμβοσύμενα· ἂς ἀφίσωμεν τὴν φύσιν νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἂς βοηθήσωμεν αὐτὴν διὰ τῶν λίσαν ἀνισχύρων μέσων, ἀτινα παρέχει ἡμῖν ἡ ἐπιστήμη. Χαίρετε λοιπόν, κύριε, εἴμαι δὲ εἰς τὴν ὑμετέρχν δισθεσιν.

Δ'

— Η Εὔκα διῆλθε τὴν νύκτα ἡσύχως. Ο πυρετὸς εἴχεν ἐκλείψη.

— Εγερθεῖσχ έφάνη ζητοῦσα περὶ ἀσυτήν καὶ θέλουσα νὰ ἐρωτήσῃ τὴν κυρίαν Τραμφεν.

— Αἱ παρειαί της εἴχον ἀναλάθη τὴν θαμβήν αὐτῶν ὡχρότητα· οἱ ὄφθαλμοι της, οἱ κατὰ τὴν προτεραίαν τόσῳ λαμπροὶ καὶ πλήρεις φωτός, εἴχον καταστῇ ἀμυντοὶ καὶ ἀσταθεῖς. ⁹Η λάμψις τοῦ λογικοῦ, ἡτις τοὺς εἴχε ζωγογόνηση, ἔσθη. Τὸ μηδὲν εἴχεν αὐτής ἀπορροφήση τὴν ψυχήν.

Ε'

Τοῦτο ὑπῆρξε κατὰ τὴν διάρκειαν ὁλοκλήρου ἔτους ἐπίμονος πάλη μεταξὺ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὄλης.

Πᾶσα τοῦ Γεώργιου ἐπίσκεψις συνεπήγετο ὡφέλιμόν τινα καὶ σωτηριώδη σπινθήρα διὰ τὸ σῶμα, ἀλλ' ὁ σπινθήρ οὐτος ἐξηφανίζετο μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του.

— Ο Σερβίλ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐποιεῖτο σχεδὸν καθ' ἐκάστην ἐπισκέψεις. Εἴχε πληροφορήση τὸν πατέρα τῆς Εὔκας περὶ τῶν ἐν τῇ χημείᾳ μελετῶν του καὶ περὶ τῆς βεβαίωτητος, ἦν εἴχε νὰ εύδοκιμήσῃ καὶ ὡς ιατρὸς καὶ ὡς χημικός. Εθρήνει διττῶς τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του ὡς πρὸς τὸ μέρος, ὅπερ οὗτος ὥφειλε νὰ λάβῃ εἰς τὰς ἐπιτυχίας του. ¹⁰Εξεδήλου δὲ τῷ